

Zadłużenie Skarbu Państwa 1/2023

Biuletyn miesięczny

Zadłużenie Skarbu Państwa (SP) na koniec stycznia 2023 r. wyniosło **1.205.865,8 mln zł***, co oznaczało spadek o 32.600,2 mln zł (-2,6%) w styczniu 2023 r.

Tablica 1. Przyczyny zmiany długu SP (w mld zł)

	I-XII 2022	I 2023
Zmiana zadłużenia SP	100,4	-32,6
1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa:	-5,7	2,0
1.1. Deficyt budżetu państwa	12,4	-11,2
1.2. Środki na finansowanie deficytu budżetu środków europejskich	1,4	0,0
1.3. Saldo konsolidacji zarządzania płynnością	-6,1	20,4
1.4. Zarządzanie środkami europejskimi	-12,4	-7,2
1.5. Saldo pożyczek udzielonych	0,0	0,0
1.6. Pozostałe potrzeby pożyczkowe ¹⁾	-1,0	0,0
2. Pozostałe zmiany:	106,2	-34,6
2.1. Różnice kursowe	5,8	0,5
2.2. Zmiana stanu na rachunkach budżetowych	28,0	-20,8
2.3. Przekazanie obligacji	28,8	0,0
2.4. Dyskonto od SPW i indeksacja SPW	15,8	0,6
2.5. Zmiana pozostałego długu Skarbu Państwa	27,8	-14,8
- Depozyty JSFP ²⁾	13,7	-3,3
- Depozyty JSFG ³⁾	12,1	-11,5
- Pozostałe depozyty ⁴⁾	1,9	0,0
- Pozostałe zadłużenie SP	0,0	0,0

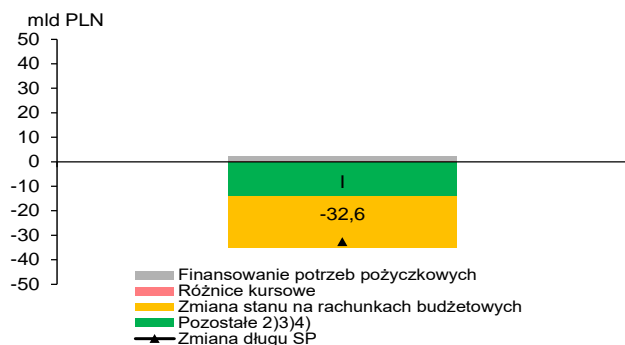
¹⁾ Saldo prefinansowania zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE, udziały w międzynarodowych instytucjach finansowych oraz pozostałe rozliczenia krajowe i zagraniczne

²⁾ Depozyty przyjęte od jednostek sektora finansów publicznych (JSFP) posiadających osobowość prawną oraz depozyty sądowe i prokuratorskie od JSFP posiadających osobowość prawną, bez wpływu na państwowy dług publiczny.

³⁾ Depozyty od jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych nienależących do SFP, bez wpływu na dług EDP (definicja UE).

⁴⁾ Depozyty sądowe od podmiotów spoza sektora finansów publicznych (SFP), depozyty zabezpieczające wynikające z umów CSA.

Przyczyny zmian długu SP w I 2023 r.

Spadek zadłużenia w styczniu 2023 r. był głównie wypadkową:

- potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa (+2,0 mld zł), w tym nadwyżki budżetu państwa w wysokości 11,2 mld zł, zarządzania środkami europejskimi (-7,2 mld zł) oraz konsolidacji zarządzania płynnością (+20,4 mld zł),
- zmniejszenia stanu środków na rachunkach budżetowych (-20,8 mld zł),
- zmiany pozostałego zadłużenia SP (-14,8 mld zł), w tym spadku depozytów jednostek sektora finansów publicznych (-3,3 mld zł) oraz jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych (-11,5 mld zł) w ramach konsolidacji zarządzania płynnością,
- różnic kursowych (+0,5 mld zł) – osłabienie PLN wobec EUR o 0,4%, wobec CNY o 1,4%, wobec JPY o 0,1% oraz umocnienia wobec USD o 1,2%.

Zadłużenie krajowe (według kryterium miejsca emisji) w styczniu 2023 r. spadło o 25,8 mld zł, co było wynikiem salda emisji rynkowych skarbowych papierów wartościowych (SPW; -12,6 mld zł), oszczędnościowych SPW (+1,6 mld zł) oraz pozostałego zadłużenia SP (-14,8 mld zł).

Instrument	Sprzedaz/Wydanie SPW (w mld zł)	Odkup/Wykup (w mld zł)
PS0123	-	-26,3
OK0423	-	-0,1
DS1023	-	-1,3
OK1025	1,7	-
WZ1127	5,5	-
PS0728	4,1	-
WZ0533	1,8	-
DS1033	1,6	-
WZ0447	0,4	-

W styczniu 2023 r. zadłużenie w walutach obcych spadło o 6,8 mld zł, co było wypadkową:

- ujemnego salda emisji długu:

Instrument	Ciągnięcie/Emisja	Splata/Wykup
Kredyty MIF*	-	0,1 mld EUR
Obligacje EUR	-	1,5 mld EUR

*) MIF – międzynarodowe instytucje finansowe

- różnic kursowych (+0,5 mld zł).

Według wstępnych szacunkowych danych, **zadłużenie SP na koniec lutego 2023 r.** wyniosło **ok. 1.234,3 mld zł**, co oznaczało wzrost o 28,5 mld zł (+2,4%) m/m. Zadłużenie w podziale według kryterium miejsca emisji wyniosło:

- **dług krajowy:** ok. 934,8 mld zł,
- **dług w walutach obcych:** ok. 299,5 mld zł (tj. 24,3% całego długu SP).

*Dług Skarbu Państwa nie uwzględnia SPW przekazanych do Funduszu Reprywatyzacji, które nie zostały zbyte przez Fundusz do końca stycznia 2023 r., tj. kwoty 3.000,0 mln zł.

Tablica 2. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów (w mln zł)

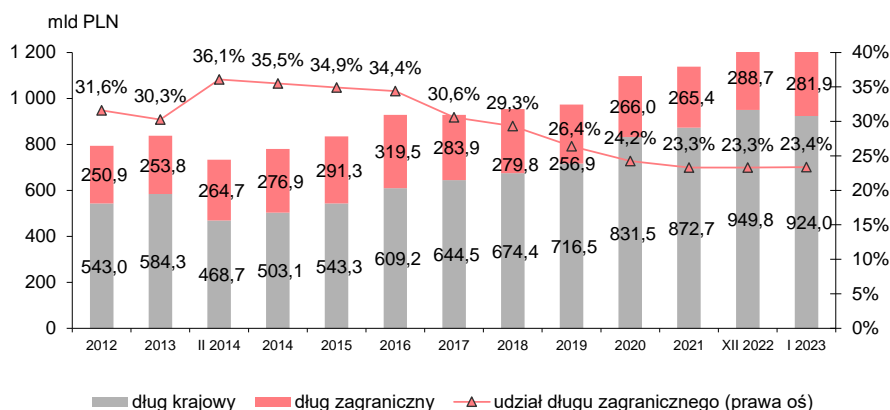
Wyszczególnienie	XII 2021	struktura	XII 2022	struktura	I 2023	struktura	zmiana		zmiana	
		XII 2021		XII 2022		I 2023	I 2023 – XII 2022	XII 2022 – XII 2021		
		w %		w %		w %	w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	1 138 034,2	100,0	1 238 466,0	100,0	1 205 865,8	100,0	-32 600,2	-2,6	100 431,9	8,8
I. Zadłużenie krajowe SP	872 681,7	76,7	949 781,4	76,7	923 965,7	76,6	-25 815,7	-2,7	77 099,7	8,8
1. Dług z tytułu SPW	813 612,6	71,5	862 871,3	69,7	851 859,5	70,6	-11 011,8	-1,3	49 258,7	6,1
1.1. Rynkowe SPW	756 754,7	66,5	778 271,8	62,8	765 685,9	63,5	-12 585,9	-1,6	21 517,1	2,8
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje wyemitowane na rynek krajowy	756 754,7	66,5	778 271,8	62,8	765 685,9	63,5	-12 585,9	-1,6	21 517,1	2,8
1.2. Oszczędnościowe SPW	56 857,9	5,0	84 599,5	6,8	86 173,6	7,1	1 574,1	1,9	27 741,6	48,8
2. Pozostałe zadłużenie SP	59 069,1	5,2	86 910,1	7,0	72 106,2	6,0	-14 803,9	-17,0	27 841,0	47,1
II. Zadłużenie zagraniczne SP	265 352,4	23,3	288 684,6	23,3	281 900,1	23,4	-6 784,5	-2,4	23 332,1	8,8
1. Dług z tytułu SPW	170 101,0	14,9	175 068,5	14,1	168 079,2	13,9	-6 989,3	-4,0	4 967,6	2,9
2. Dług z tytułu kredytów i pożyczek	95 246,3	8,4	113 616,0	9,2	113 820,8	9,4	204,8	0,2	18 369,8	19,3
3. Pozostałe zadłużenie SP	5,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-5,2	-99,7

Tablica 3. Zadłużenie Skarbu Państwa w układzie podmiotowym (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2021	struktura	XII 2022	struktura	I 2023	struktura	zmiana		zmiana	
		XII 2021		XII 2022		I 2023	I 2023 – XII 2022	XII 2022 – XII 2021		
		w %		w %		w %	w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	1 138 034,2	100,0	1 238 466,0	100,0	1 205 865,8	100,0	-32 600,2	-2,6	100 431,9	8,8
I. Zadłużenie SP wobec rezydentów	772 298,6	67,9	826 994,6	66,8	801 066,3	66,4	-25 928,4	-3,1	54 696,0	7,1
1. Krajowy sektor bankowy, w tym:	469 040,8	41,2	446 799,8	36,1	434 422,2	36,0	-12 377,6	-2,8	-22 241,0	-4,7
- instrumenty krajowe	448 685,2	39,4	428 049,3	34,6	415 814,4	34,5	-12 235,0	-2,9	-20 635,9	-4,6
- instrumenty zagraniczne	20 355,6	1,8	18 750,4	1,5	18 607,8	1,5	-142,6	-0,8	-1 605,2	-7,9
2. Krajowy sektor pozabankowy	303 257,8	26,6	380 194,9	30,7	366 644,1	30,4	-13 550,8	-3,6	76 937,1	25,4
- instrumenty krajowe	299 430,3	26,3	375 544,2	30,3	361 869,6	30,0	-13 674,6	-3,6	76 113,9	25,4
- instrumenty zagraniczne	3 827,5	0,3	4 650,6	0,4	4 774,5	0,4	123,8	2,7	823,1	21,5
II. Zadłużenie SP wobec nierezydentów	365 735,5	32,1	411 471,4	33,2	404 799,5	33,6	-6 671,9	-1,6	45 735,8	12,5
- instrumenty krajowe	124 566,2	10,9	146 187,9	11,8	146 281,7	12,1	93,8	0,1	21 621,6	17,4
- instrumenty zagraniczne	241 169,3	21,2	265 283,5	21,4	258 517,8	21,4	-6 765,7	-2,6	24 114,2	10,0

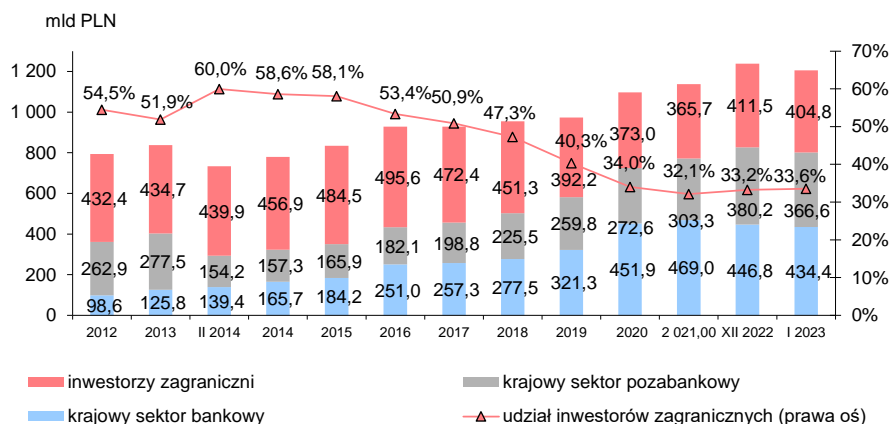
Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji

W styczniu 2023 r. udział długu w walutach obcych w całym długu SP wyniósł 23,4%, co oznaczało wzrost o 0,1 pkt proc. m/m. Strategia zarządzania długiem zakłada utrzymanie udziału długu w walutach obcych w długu SP poniżej 25% z możliwością przejściowych odchyżeń wynikających z uwarunkowań rynkowych lub budżetowych.

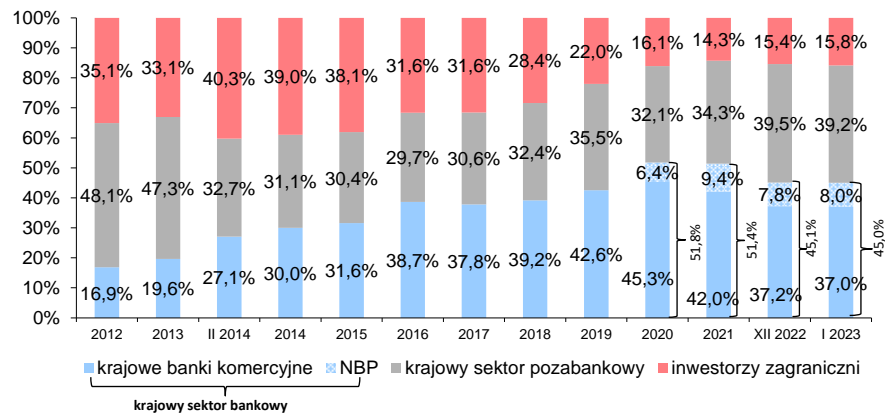
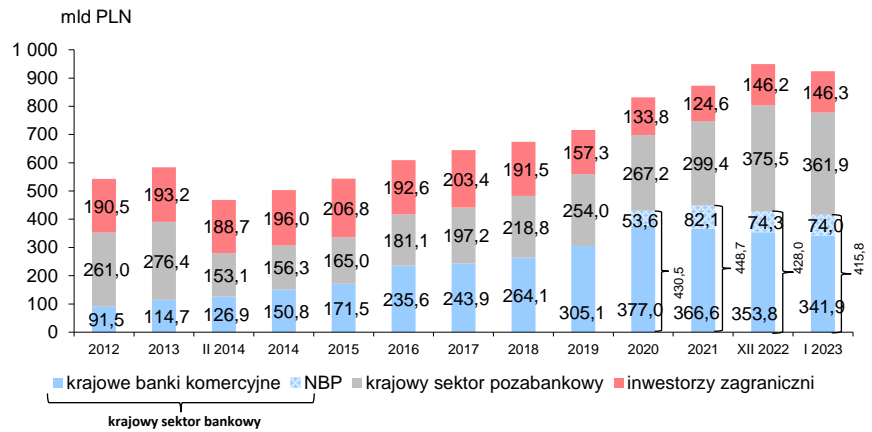
Zadłużenie SP w układzie podmiotowym

W styczniu 2023 r. udział nierezydentów w długu SP wyniósł 33,6%, co oznaczało wzrost o 0,3 pkt proc. m/m. Wzrost udziału w styczniu był efektem większego spadku zadłużenia wobec rezydentów na krajowym rynku SPW (wykup obligacji PS0123) niż spadku zadłużenia wobec nierezydentów (wykup obligacji EUR).

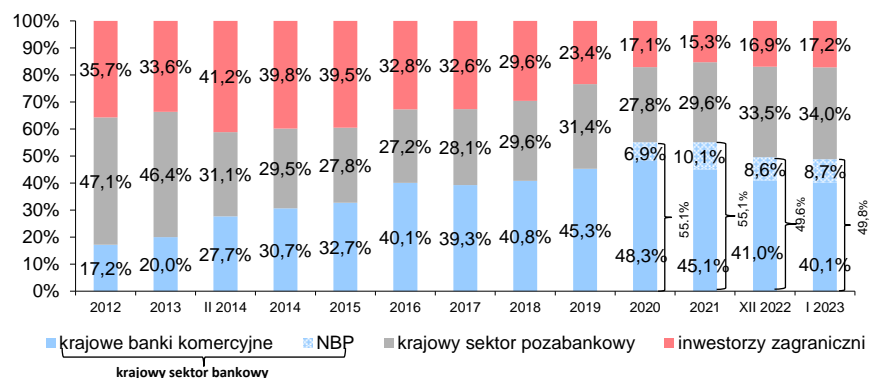
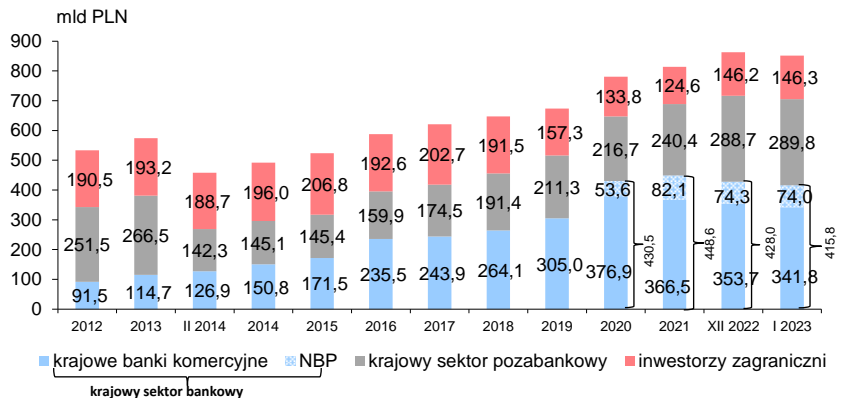
Zadłużenie krajowe SP w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W styczniu 2023 r. nastąpił spadek zadłużenia krajowego SP w posiadaniu rezydentów (-25,9 mld zł, tj. sektor bankowy: -12,2 mld zł, w tym NBP: -0,3 mld zł, inwestorzy pozabankowi: -13,7 mld zł) oraz wzrost zadłużenia krajowego SP w posiadaniu inwestorów zagranicznych (+0,1 mld zł).

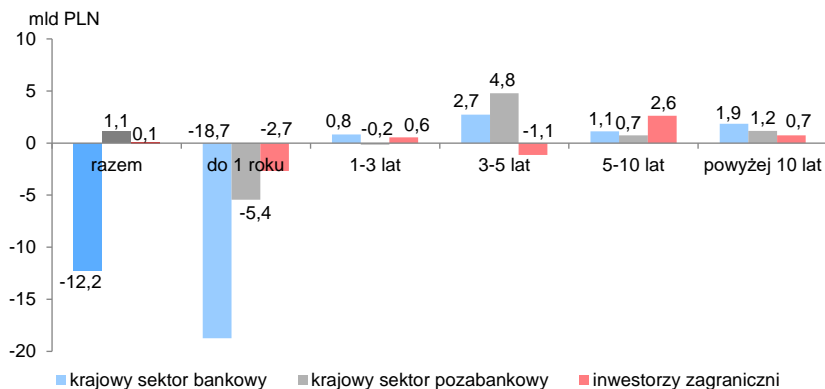
Zadłużenie w krajowych SPW w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W styczniu 2023 r. rezydenci zredukowali swoje zaangażowanie w krajowych SPW łącznie o 11,1 mld zł (tj. sektor bankowy: -12,2 mld zł, w tym NBP: -0,3 mld zł, inwestorzy pozabankowi: +1,1 mld zł). W przypadku nierezydentów zanotowano wzrost zaangażowania o 0,1 mld zł.

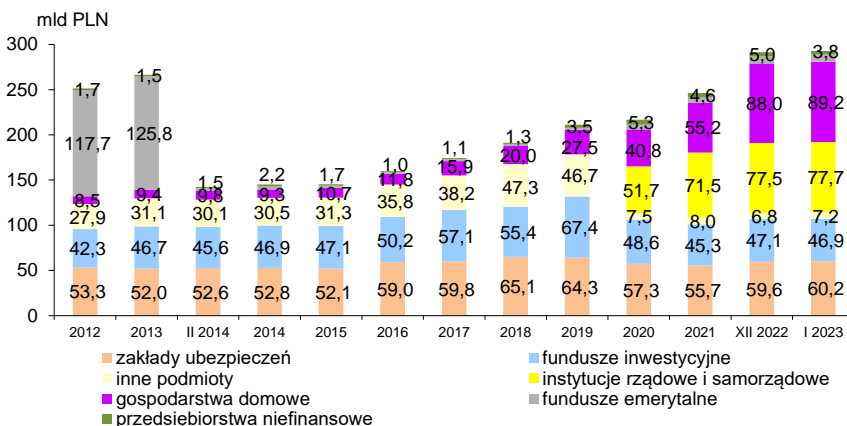
Zmiana portfela krajowych SPW według faktycznej zapadalności w układzie podmiotowym w styczniu 2023 r. m/m*

Spadek zaangażowania sektora bankowego w krajowe SPW w styczniu 2023 r. wynikał ze spadku zaangażowania w instrumenty o terminach zapadalności do 1 roku, przy wzroście zaangażowania w instrumentach o zapadalności powyżej 1 roku. Instytucje pozabankowe zwiększyły swoje zaangażowanie w instrumenty o zapadalności powyżej 3 lat, przy spadku zaangażowania w portfelach papierów o terminach zapadalności do 3 lat. Wzrost zaangażowania nierezydentów był wypadkową zmniejszenia zaangażowania w portfelach papierów o terminach zapadalności do 1 roku oraz od 3 do 5 lat przy wzroście zaangażowania w papierach o zapadalności powyżej od 1 do 3 lat oraz powyżej 5 lat.

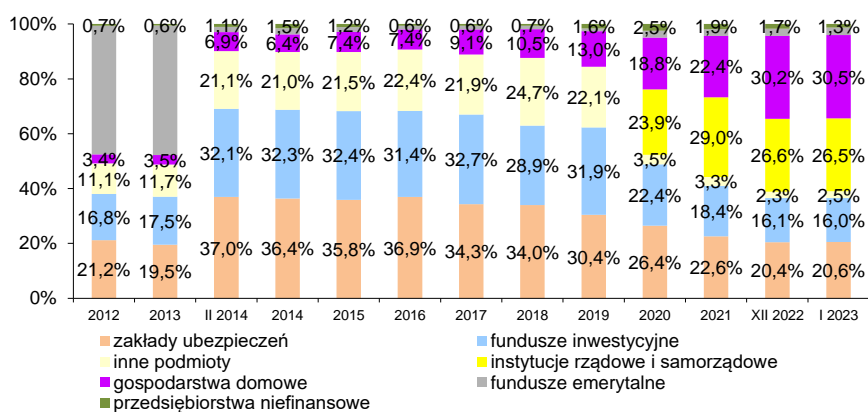

Zadłużenie w krajowych SPW wobec krajowego sektora pozabankowego wg podmiotów – stan według wartości nominalnej oraz struktura**

W styczniu 2023 r. największymi posiadaczami krajowych SPW wśród podmiotów z krajowego sektora pozabankowego były gospodarstwa domowe (30,5%), zakłady ubezpieczeń (20,6%), instytucje rządowe i samorządowe** (26,5%, w tym Fundusz Rezerwy Demograficznej i Bankowy Fundusz Gwarancyjny), oraz fundusze inwestycyjne (16,0%).

Zadłużenie w krajowych SPW wobec sektora pozabankowego wzrosło o 1,1 mld zł m/m. Wzrost zadłużenia m/m był przede wszystkim wynikiem wzrostu zaangażowania gospodarstw domowych (+1,1 mld zł) oraz zakładów ubezpieczeniowych (+0,6 mld zł), przy spadku zaangażowania przedsiębiorstw niefinansowych (-1,2 mld zł).

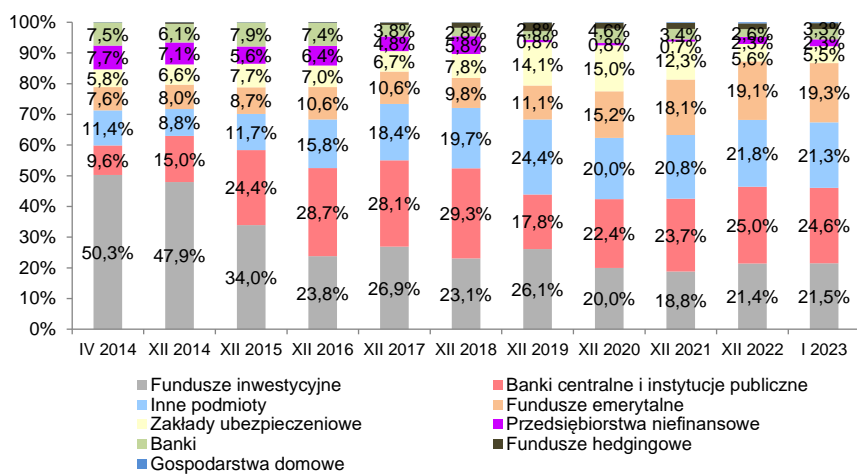
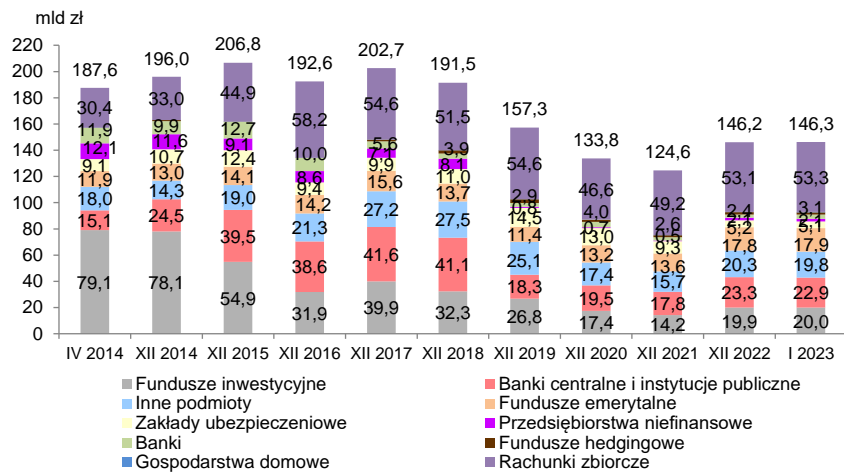
*) Zmiany wynikające z przepływów, tj. z wyłączeniem zmian klasyfikacji SPW do poszczególnych segmentów faktycznej zapadalności wynikających z upływu czasu.

**) dane o SPW uwzględniają wszystkie papiery znajdujące się w obrocie, w tym w posiadaniu FR, oraz transakcje warunkowe.

***) Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów zmieniającym rozporządzenie w sprawie obowiązków sprawozdawczych w zakresie obrotu papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa od stycznia 2020 roku z kategorii „inne podmioty” została wyodrębniona nowa kategoria inwestorów „instytucje rządowe i samorządowe”, zmianie uległy również definicje niektórych kategorii inwestorów, w tym funduszy emerytalnych, funduszy inwestycyjnych i zakładów ubezpieczeń.

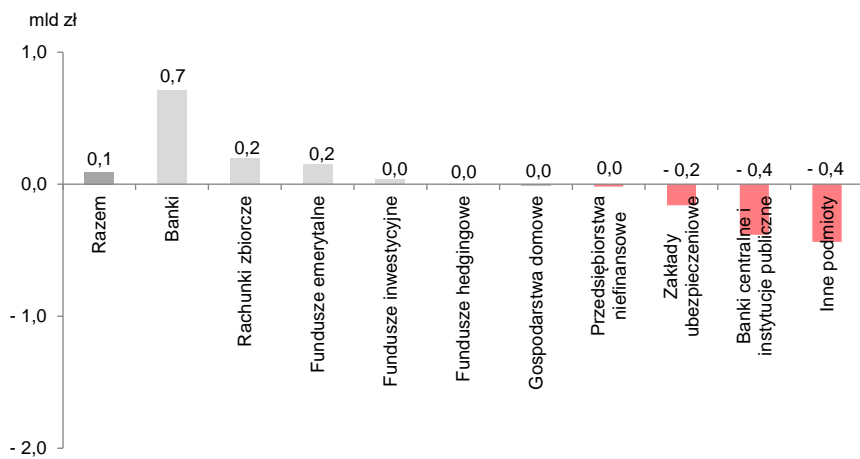
Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych* wg podmiotów – stan według wartości nominalnej oraz struktura**

Struktura podmiotowa zadłużenia w krajowych SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych jest zdywersyfikowana, z dominującą rolą stabilnych inwestorów instytucjonalnych: banków centralnych i instytucji publicznych (24,6% udziału w styczniu 2023 r.), funduszy inwestycyjnych (21,5%), funduszy emerytalnych (19,3%) i zakładów ubezpieczeń (5,5%). Znacząca część zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych zarejestrowana jest na rachunkach zbiorczych (53,3 mld zł), które pozwalają inwestorom na nabywanie SPW bez konieczności posiadania odrębnego rachunku w kraju.

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów w styczniu 2023 r. m/m

W styczniu 2023 r. inwestorzy zagraniczni zwiększyli swoje zaangażowanie w krajowych SPW o 0,1 mld zł. Największy wzrost portfela odnotowano w przypadku banków (+0,7 mld zł), rachunków zbiorczych (+0,2 mld zł) oraz funduszy emerytalnych (+0,2 mld zł). Spadek zaangażowania odnotowano natomiast głównie w przypadku innych podmiotów (-0,4 mld zł), banków centralnych i instytucji publicznych (-0,4 mld zł) oraz zakładów ubezpieczeniowych (-0,2 mld zł).

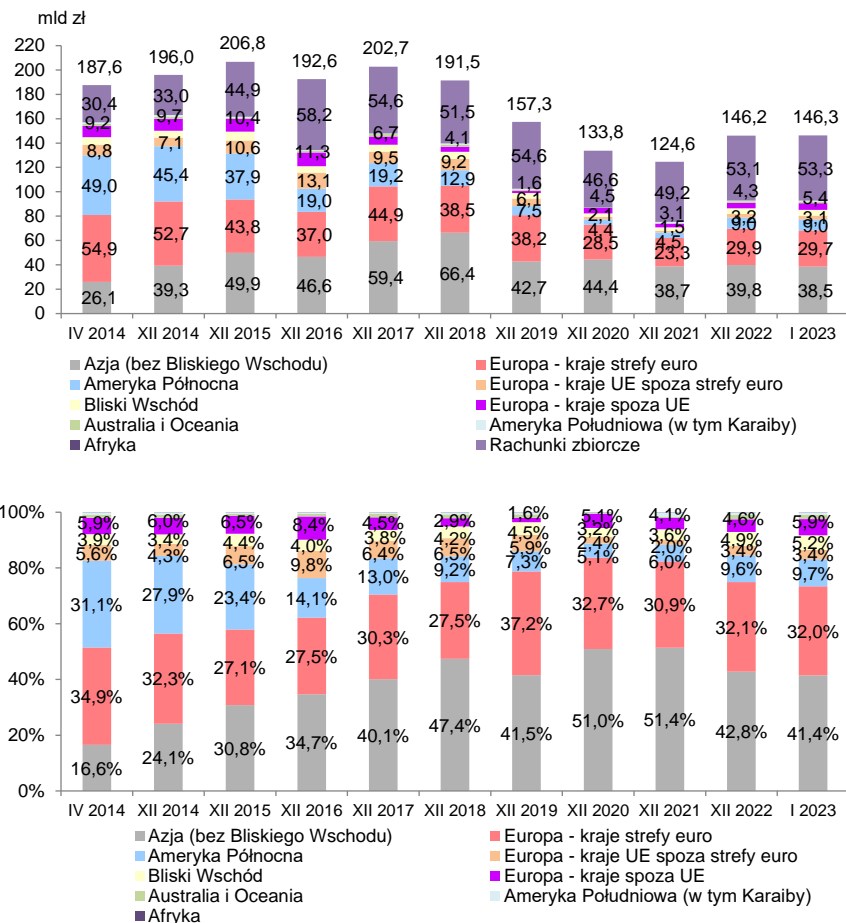
*) Dane o SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych uwzględniają transakcje warunkowe.

**) Struktura procentowa nie uwzględnia rachunków zbiorczych.

Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów – stan według wartości nominalnej oraz struktura*

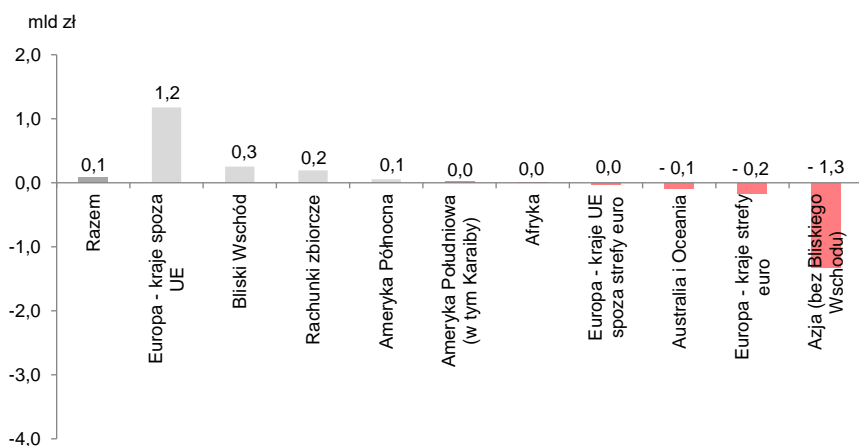
Struktura geograficzna inwestorów zagranicznych posiadających krajowe SPW jest zdywersyfikowana. W styczniu 2023 r. największy udział w zadłużeniu mieli niezydenci z Azji – 41,4%, co odpowiadało zadłużeniu w wysokości 38,5 mld zł, z czego 17,5 mld zł znajdowało się w portfelach azjatyckich banków centralnych. Drugi z kolei udział w zadłużeniu mieli niezydenci z krajów strefy euro: 32,0% (co odpowiadało portfelowi 29,7 mld zł, w tym niezydenci z Luksemburga: 9,9 mld zł, Holandii: 6,9 mld zł, Irlandii: 6,9 mld zł oraz Niemiec: 4,1 mld zł). Znaczący udział w zadłużeniu w krajowych SPW wobec niezydentów mieli także inwestorzy z krajów Ameryki Północnej: 9,7% (co odpowiadało portfelowi 9,0 mld zł, z czego 8,0 mld zł znajdowało się w posiadaniu inwestorów ze Stanów Zjednoczonych) oraz z Europy z krajów spoza UE (5,9%, portfel o wartości 4,8 mld zł, z czego 3,2 mld zł znajdowało się w posiadaniu inwestorów z Wielkiej Brytanii). Inwestorzy z pozostałych regionów stanowili 12,0%.

*) Struktura procentowa nie uwzględnia rachunków zbiorczych.

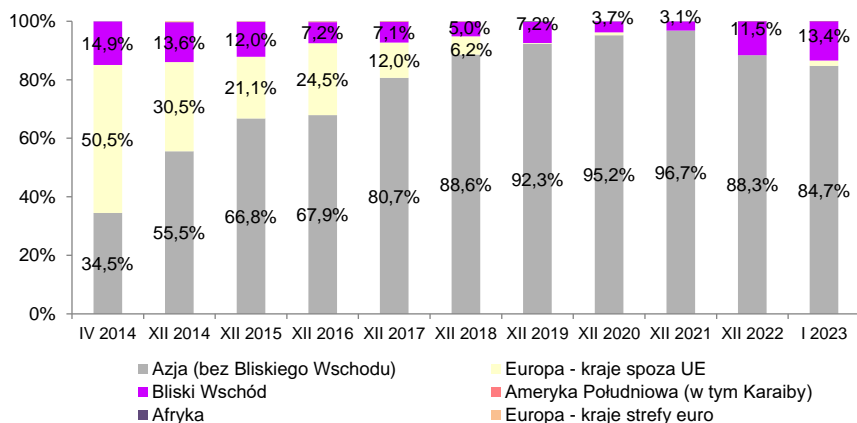
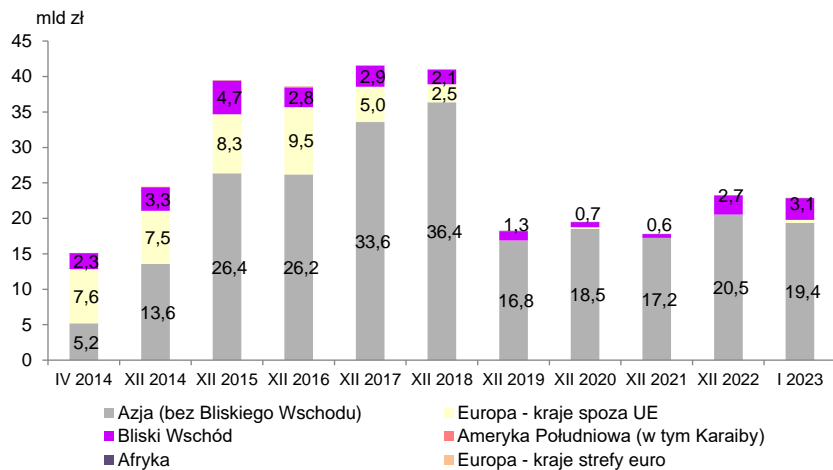
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów w styczniu 2023 r. m/m

W styczniu 2023 r. do wzrostu zadłużenia wobec niezydentów w krajowych SPW przyczynił się przede wszystkim wzrost portfela inwestorów z Europy z krajów spoza UE (+1,2 mld zł), z Bliskiego Wschodu (+0,3 mld zł) oraz inwestorów na rachunkach zbiorczych (+0,2 mld zł), przy spadku zadłużenia inwestorów z Azji (-1,3 mld zł) oraz inwestorów z krajów strefy euro (-0,2 mld zł).

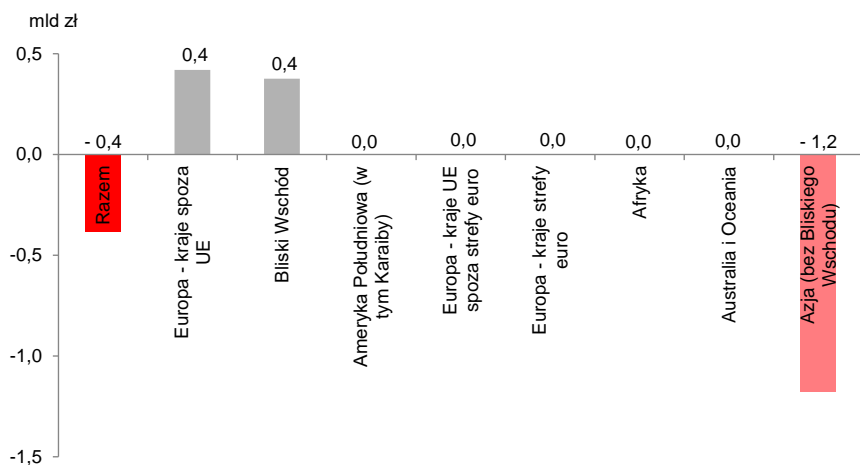
Zadłużenie w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych dominują podmioty pochodzące z Azji (84,7% udziału w styczniu 2023 r.). Nabywcami krajowych SPW są także banki centralne i instytucje publiczne z Bliskiego Wschodu (13,4%) oraz z Europy z krajów spoza UE (1,8%).

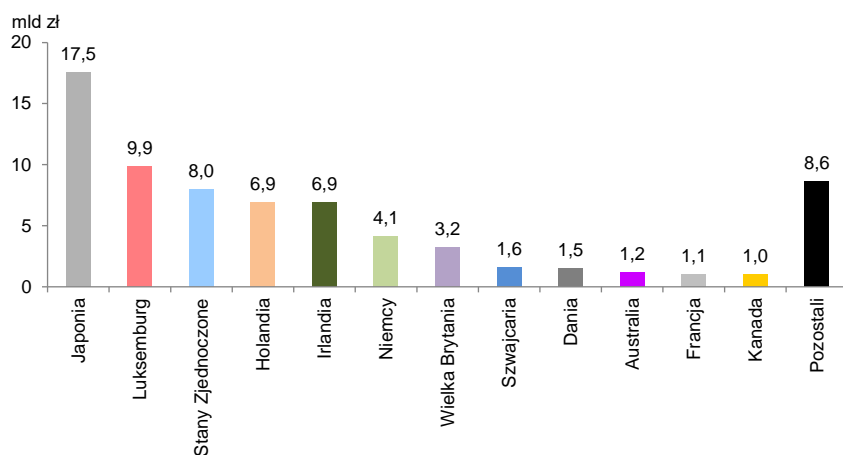
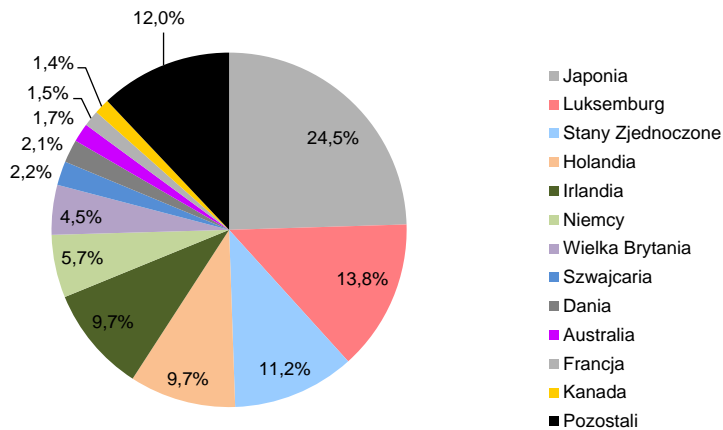
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów w styczniu 2023 r. m/m

W styczniu 2023 r. zadłużenie w krajowych SPW w posiadaniu zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych spadło w porównaniu z poprzednim miesiącem (-0,4 mld zł), do czego przyczynił się przede wszystkim spadek zaangażowania inwestorów z Azji (-1,2 mld zł) przy wzroście zaangażowania inwestorów z Europy z krajów spoza UE (+0,4 mld zł) oraz Bliskiego Wschodu (+0,4 mld zł).

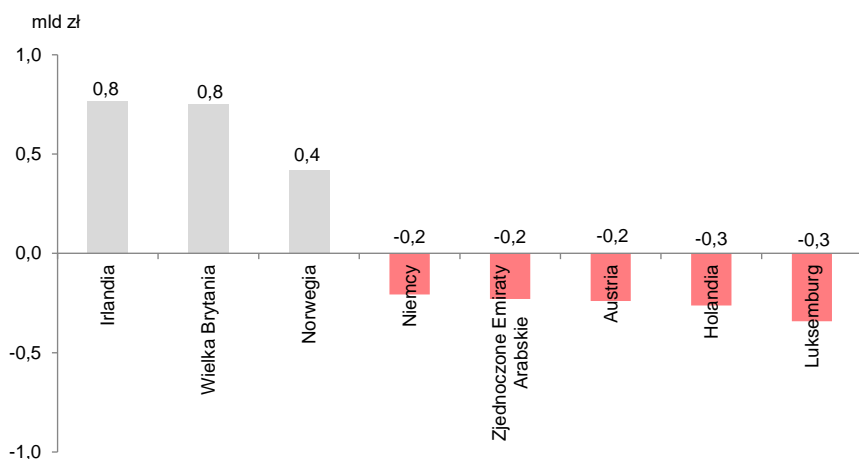
Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych w styczniu 2023 r. wg krajów* – struktura i stan według wartości nominalnej

W styczniu 2023 r. krajowe SPW znajdowały się w portfelach inwestorów zagranicznych z 64 krajów, co potwierdza wysoką dywersyfikację struktury nierezzydentów. Największy udział w zadłużeniu miały podmioty z Japonii (z udziałem 24,5%, w tym głównie fundusze emerytalne: 14,5% udziału w zadłużeniu nierezzydentów w krajowych SPW oraz zakłady ubezpieczeniowe: 6,5%), Luksemburga (13,8%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 7,6% i inne podmioty: 6,0%), Stanów Zjednoczonych (11,2%, w tym głównie inne podmioty: 4,6% i fundusze inwestycyjne: 4,3%), Holandii (9,7%, w tym głównie inne podmioty: 5,5% i fundusze emerytalne: 4,2%), Irlandii (9,7%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 7,2% i podmioty niefinansowe: 1,6%), Niemiec (5,7%, w tym głównie fundusze hedgingowe: 2,2% i fundusze inwestycyjne: 1,7%) oraz Wielkiej Brytanii (4,5%, w tym głównie banki: 2,1% i inne podmioty: 1,5%).

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg krajów** w styczniu 2023 r.*** m/m

W styczniu 2023 największe zmiany zaangażowania nierezzydentów w krajowych SPW odnotowano w przypadku podmiotów z Irlandii (+0,8 mld zł), Wielkiej Brytanii (+0,8 mld zł), Norwegii (+0,4 mld zł), Holandii (-0,3 mld zł) oraz Luksemburga (-0,3 mld zł).

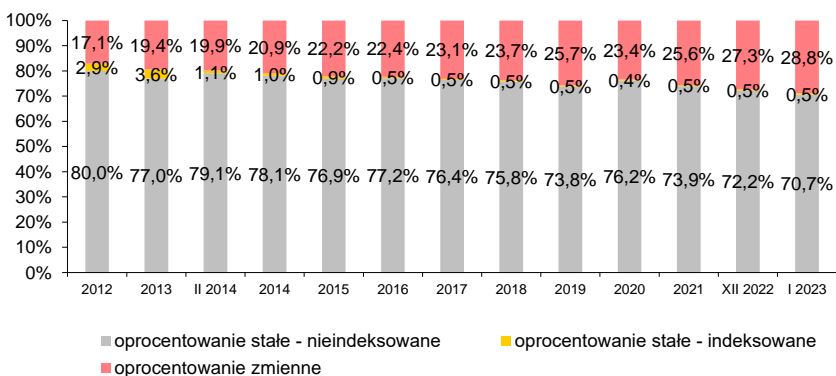
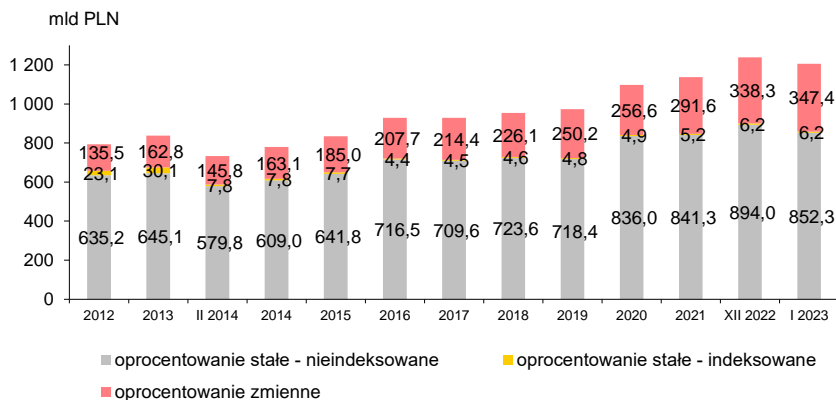
*) Bez rachunków zbiorczych i banków centralnych.

**) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,2 mld PLN.

***) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,4 mld PLN.

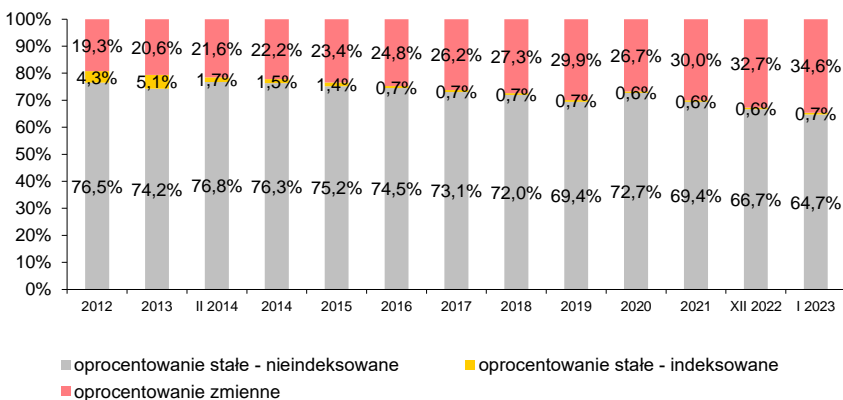
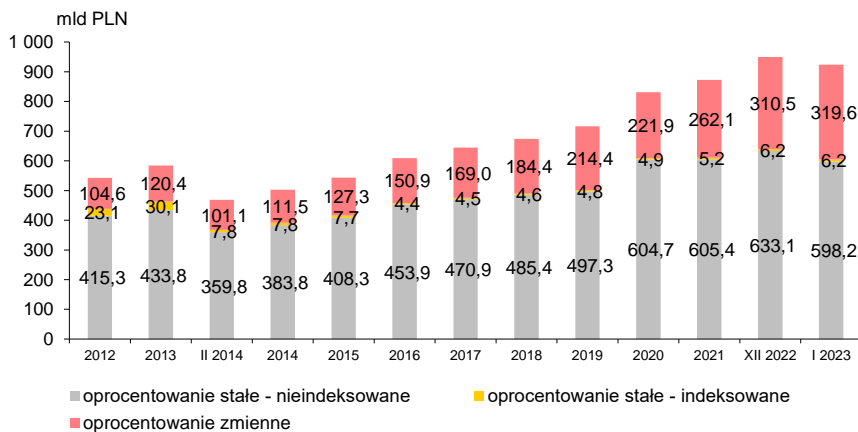
Zadłużenie SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia SP dominują instrumenty o stałym oprocentowaniu – w styczniu 2023 r. ich udział wyniósł 71,2%, w tym 0,5% stanowiły instrumenty o nominalnie indeksowanym inflacją. Udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu wyniósł 28,8%, w tym instrumenty o oprocentowaniu indeksowanym inflacją stanowiły 5,6%, a indeksowane stawkami referencyjnymi z poszczególnych rynków 23,2%. W porównaniu z poprzednim miesiącem udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu wzrósł o 1,5 pkt proc.

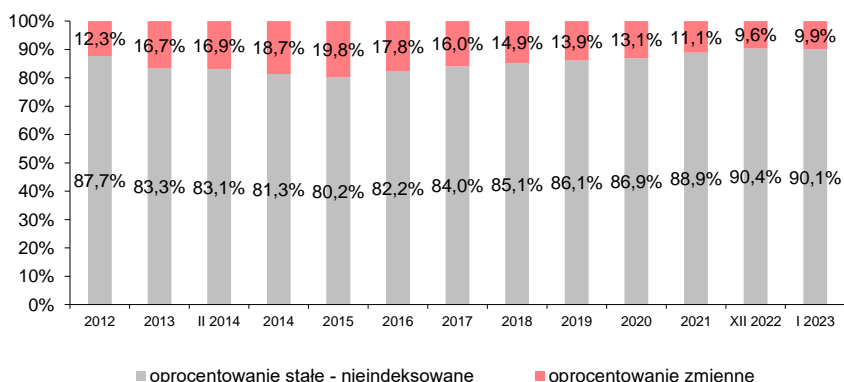
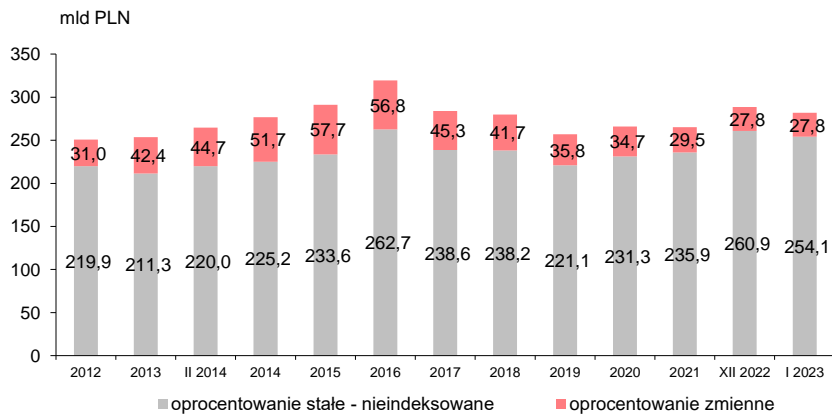
Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W styczniu 2023 r. udział długu o zmiennym oprocentowaniu w długi krajowym wyniósł 34,6%, w tym 7,3% stanowiły obligacje o oprocentowaniu indeksowanym inflacją i 27,3% o oprocentowaniu indeksowanym stawką WIBOR. Udział długu o zmiennym oprocentowaniu wzrósł o 1,9 pkt proc. m/m.

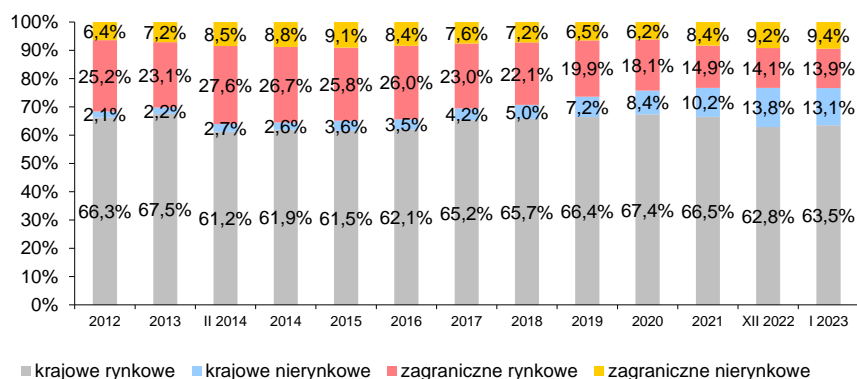
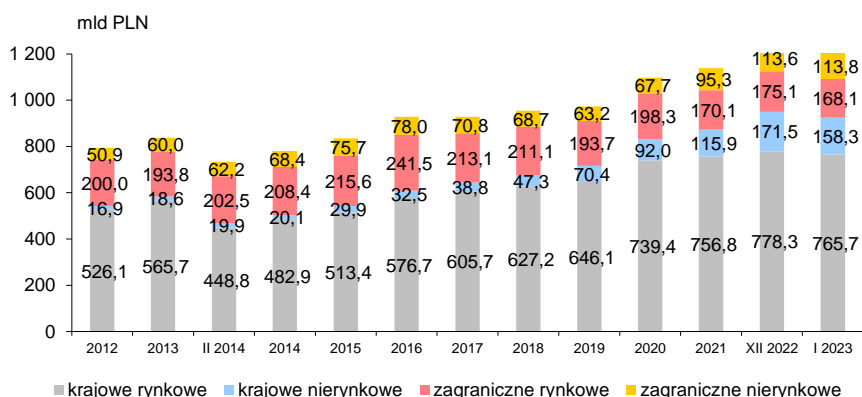
Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W styczniu 2023 r. udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu w dźugu zagranicznym wyniósł 9,9%, tj. wzrósł o 0,2 pkt proc. m/m. Zgodnie ze strategią zarządzania dźugiem utrzymany został dominujący udział instrumentów o oprocentowaniu stałym w dźugu nominowanym w walutach obcych.

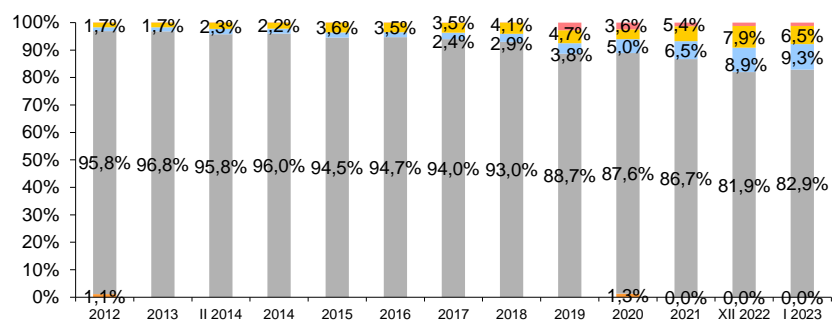
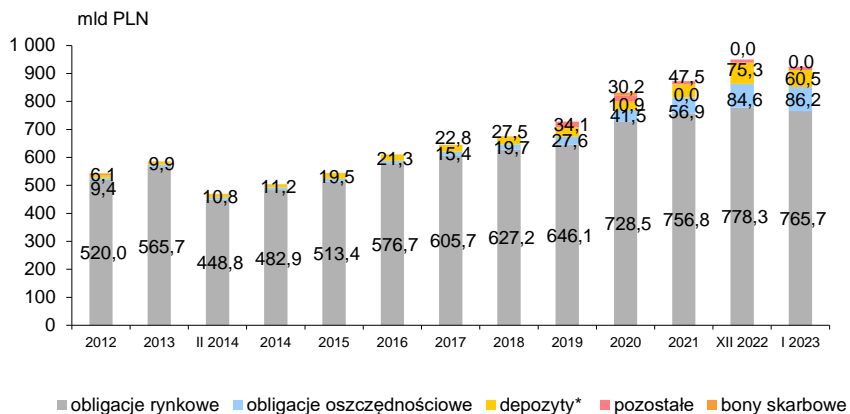
Zadłużenie SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze dźugu SP dominują rynkowe SPW (77,4% udziału w styczniu 2023 r.), w tym przede wszystkim instrumenty wyemitowane na rynku krajowym (63,5%). Uzupełniającym źródłem finansowania są instrumenty nierynkowe, tj. kredyty z międzynarodowych instytucji finansowych, pożyczki z UE (w ramach instrumentu SURE), krajowe obligacje oszczędnościowe, a także depozyty przyjmowane w ramach konsolidacji zarządzania płynnością.

Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

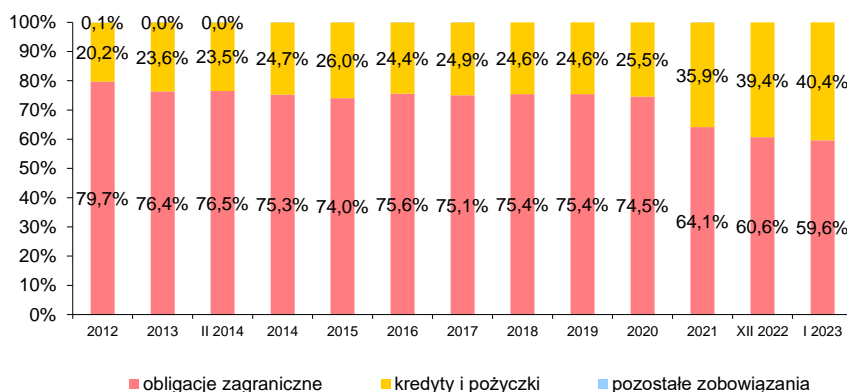
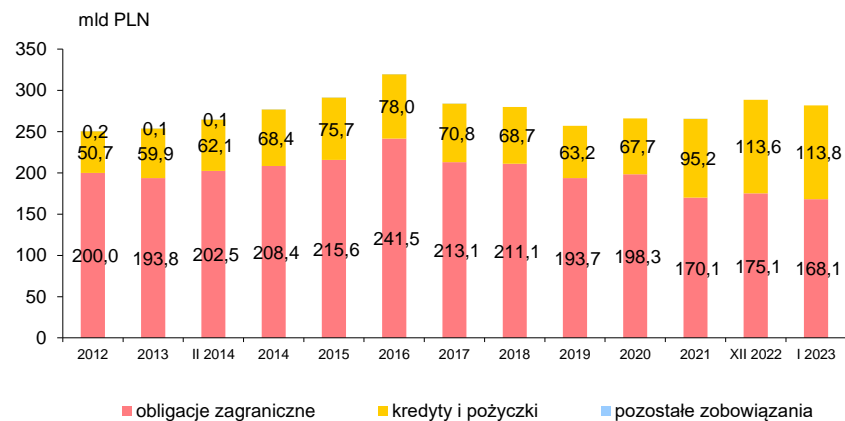
Dominującą część krajowego długu SP stanowią obligacje rynkowe – ich udział w styczniu 2023 r. wyniósł 82,9%. Uzupełniającym, stabilnym źródłem finansowania są obligacje oszczędnościowe (9,3%), a także przyjęte depozyty, których udział wyniósł 6,5%.

Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze długu zagranicznego dominują obligacje wyemitowane na rynkach międzynarodowych (59,6% udziału w styczniu 2023 r.), przy istotnym udziale kredytów z międzynarodowych instytucji finansowych oraz pożyczek z UE (łącznie 40,4%).

*) Depozyty przyjęte od JSFP posiadających osobowość prawną, depozyty sądowe od JSFP posiadających osobowość prawną i podmiotów spoza SFP oraz depozyty zabezpieczające w ramach umów CSA.

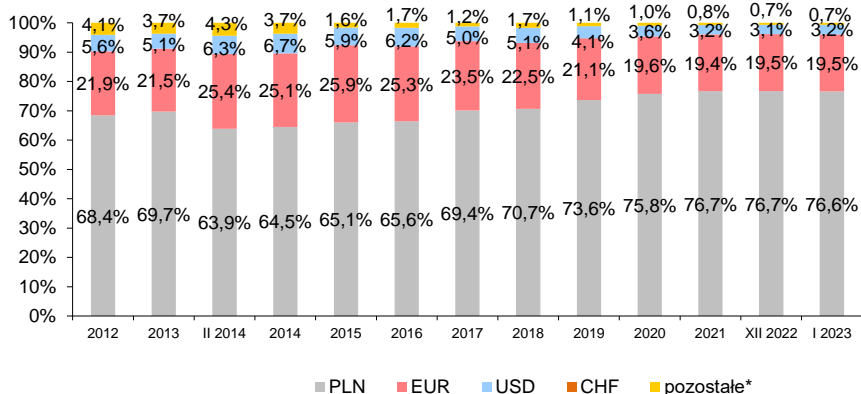
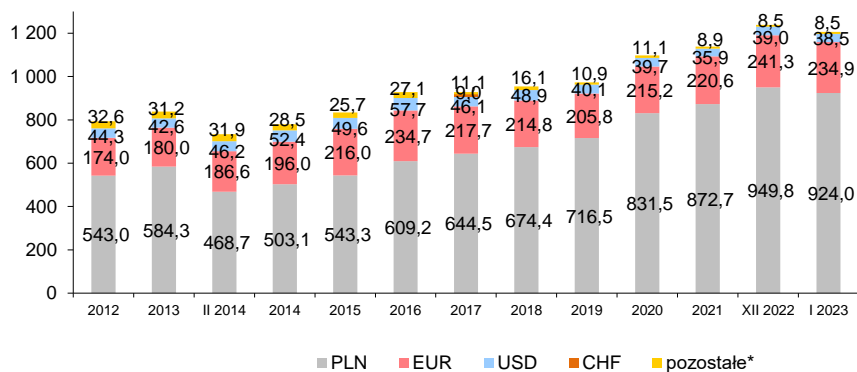

Zadłużenie SP wg rodzaju w styczniu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem, podstawowym źródłem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa jest rynek krajowy. Zadłużenie nominowane w złotych w styczniu 2023 r. wyniosło 76,6%, spadło o 0,1 pkt proc. wobec końca poprzedniego miesiąca. Udział długu w pozostałych walutach zmienił się następująco:

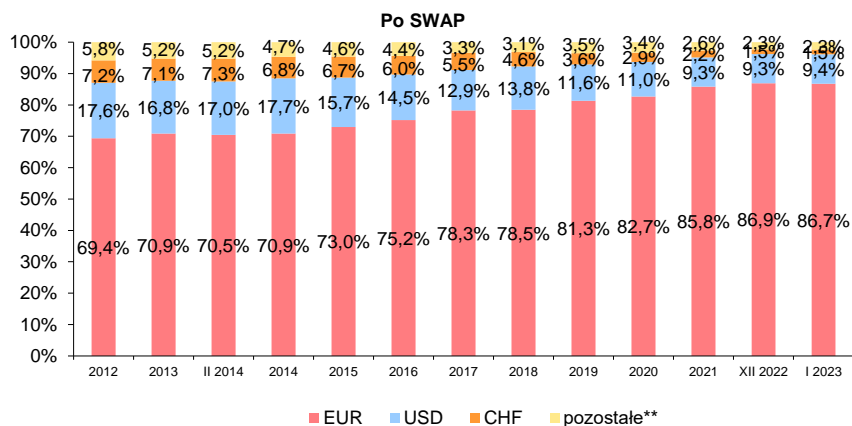
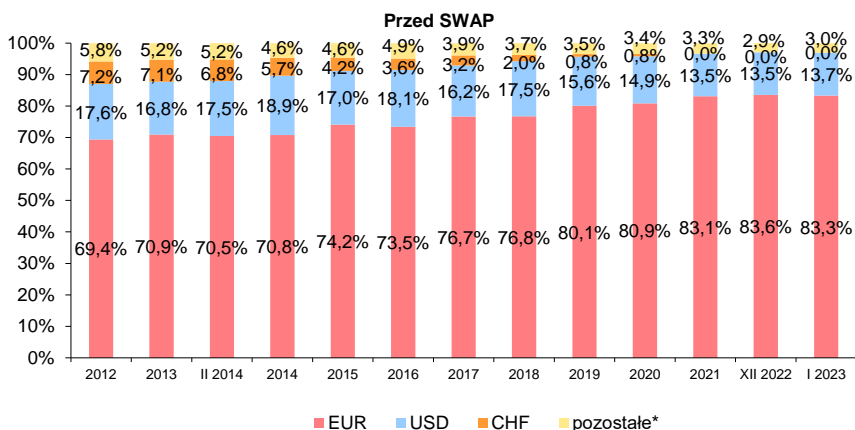
- EUR – brak zmian. m/m,
- USD – wzrost o 0,05 pkt proc. m/m,
- JPY – spadek o 0,01 pkt proc. m/m,
- CNY – brak zmian m/m.

mld PLN

Struktura walutowa zadłużenia zagranicznego SP – bez uwzględnienia transakcji SWAP i po ich uwzględnieniu

W styczniu 2023 r. udział zadłużenia nominowanego w EUR w długu w walutach obcych, po uwzględnieniu transakcji pochodnych, wyniósł 86,7%, pozostając powyżej minimalnego poziomu 70% przyjętego w strategii zarządzania długiem. Udział długu w EUR spadł o 0,2 pkt proc. m/m.

*) JPY oraz CNY (od lutego 2016 r. do lutego 2019 r. i od stycznia 2021 r.)

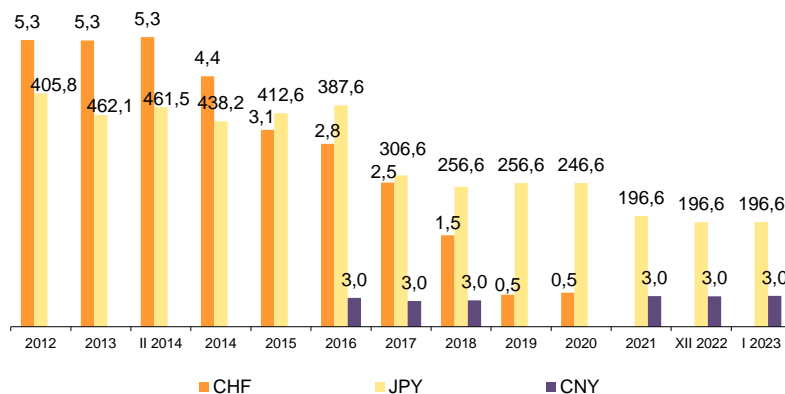
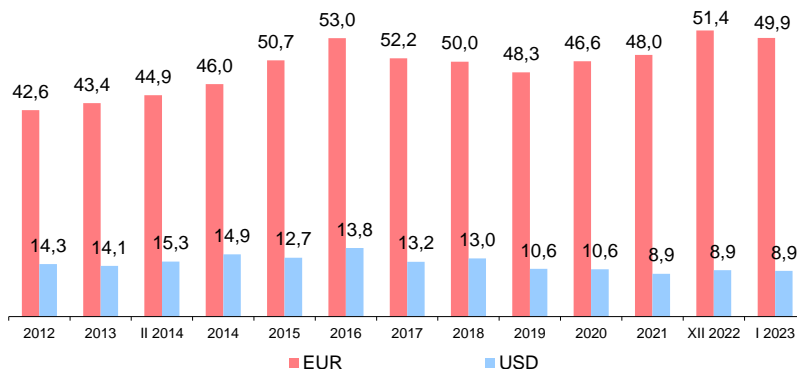
**) JPY

Zadłużenie zagraniczne SP w mld w walutach emisji^{*)**)}

W styczniu 2023 r. wartość nominalna zadłużenia nominowanego w USD nie zmieniła się i wyniosła 8,9 mld USD, wartość zadłużenia nominowanego w EUR spadła o 1,6 mld EUR i wyniosła 49,9 mld EUR, wartość zadłużenia nominowanego w JPY pozostała bez zmian i wyniosła 196,6 mld JPY. Zadłużenie nominowane w CNY pozostało bez zmian i wyniosło 3 mld CNY.

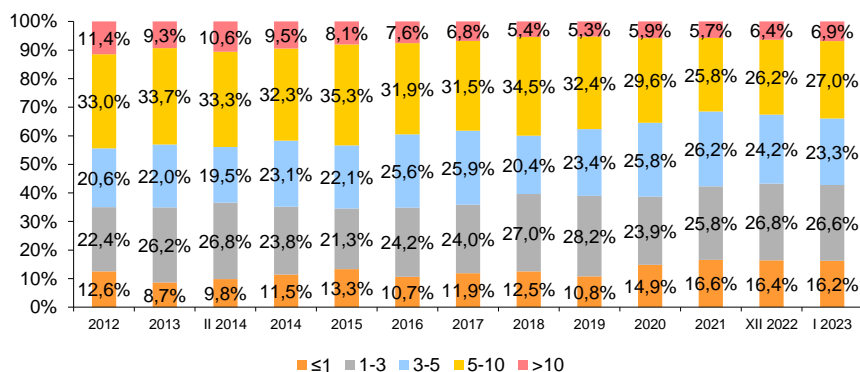
*) Wykresy przedstawiają zadłużenie bez uwzględnienia transakcji SWAP.

**) Wysokość zadłużenia jest podawana na wykresach w walutach oryginalnych, natomiast w celu zachowania porównywalności proporcje kolumn na poszczególnych wykresach odpowiadają zadłużeniu przeliczonemu na PLN.

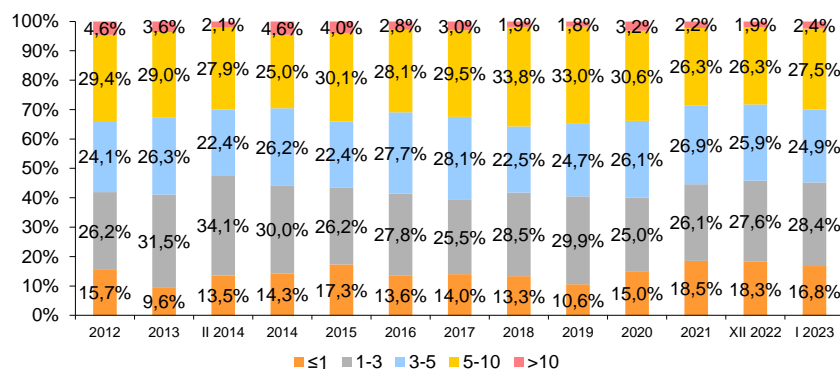
Zadłużenie SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W styczniu 2023 r. zadłużenie o najdłuższych terminach zapadalności (tj. powyżej 5 lat) stanowiło łącznie 33,9% długu SP, co oznaczało wzrost o 1,3 pkt proc. m/m. Udział zadłużenia o zapadalności poniżej 1 roku wyniósł 16,2%, tj. spadł o 0,1 pkt proc. m/m.

Zadłużenie krajowe SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W styczniu 2023 r. udział zadłużenia krajowego o zapadalności powyżej 5 lat wyniósł 29,9%, co oznaczało wzrost o 1,7 pkt proc. m/m. Udział długu o terminie wykupu poniżej 1 roku wyniósł 16,8%, co oznaczało spadek o 1,5 pkt proc. m/m.

Średnia zapadalność (ATM) zadłużenia SP*

Na koniec stycznia 2023 r. ATM długu SP wyniosło 4,94 roku (wzrost o 0,10 roku m/m). Strategia zarządzania długiem zakłada jego utrzymanie na poziomie zbliżonym do 5 lat, z uwzględnieniem możliwości przejściowych odchyżeń wynikających z uwarunkowań rynkowych i budżetowych.

ATM długu krajowego wyniosło 4,22 roku, wzrost o 0,11 roku m/m (wypadkowa wykupu, aukcji sprzedaży i zamiany oraz starzenia się długu). Strategia zakłada utrzymanie ATM długu krajowego na poziomie 4,5 roku z uwzględnieniem przejściowych odchyżeń wynikających z uwarunkowań rynkowych i budżetowych.

ATM długu zagranicznego wyniosło 6,91 roku, co oznaczało wzrost o 0,10 roku m/m (wypadkowa wykupu 1,5 mld EUR obligacji oraz starzenia się długu).

ATR zadłużenia SP*

W styczniu 2023 r. wskaźnik ATR (ang. average time to refixing) długu SP wyniósł 3,87 roku (wzrost o 0,07 roku m/m). Poziom ATR w styczniu był wypadkową ATR długu krajowego na poziomie 3,04 lat (wzrost o 0,07 roku m/m) oraz ATR długu w walutach obcych na poziomie 6,14 roku (wzrost o 0,09 roku m/m). Poziom ATR wynikał z kształtowania się ATM i udziału instrumentów o zmiennym oprocentowaniu. Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem wskaźnik ATR długu krajowego pozostawał w przedziale 2,6-3,6 roku.

Duration zadłużenia SP**)

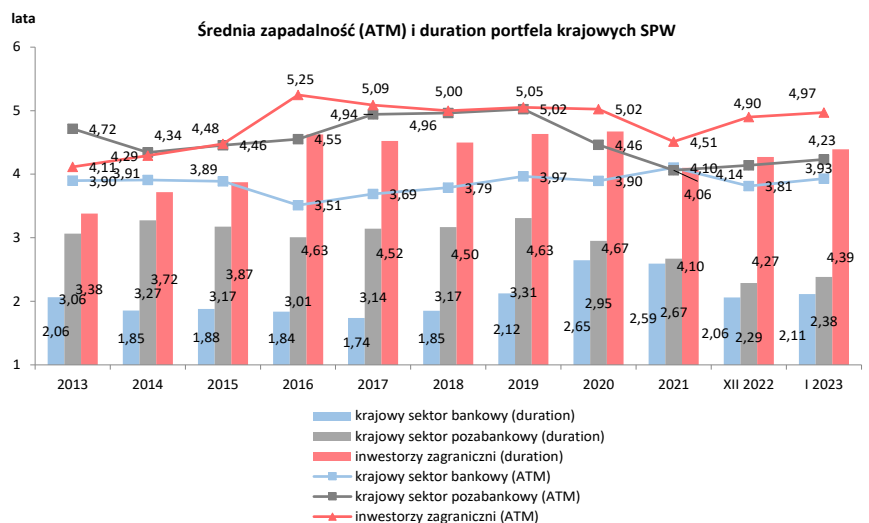
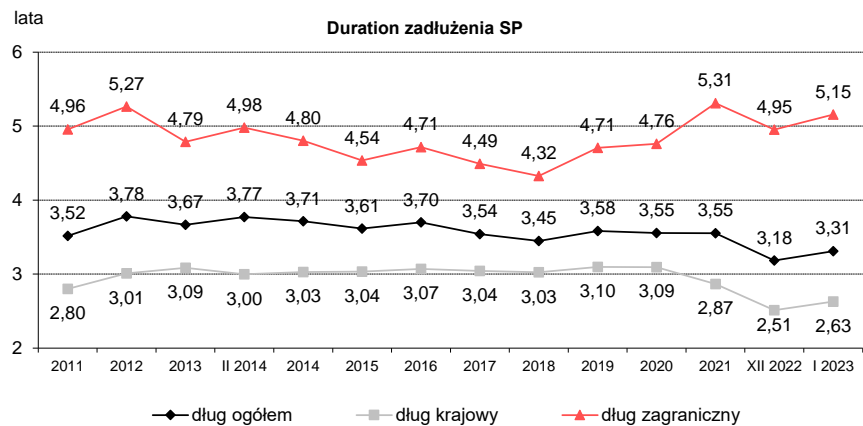
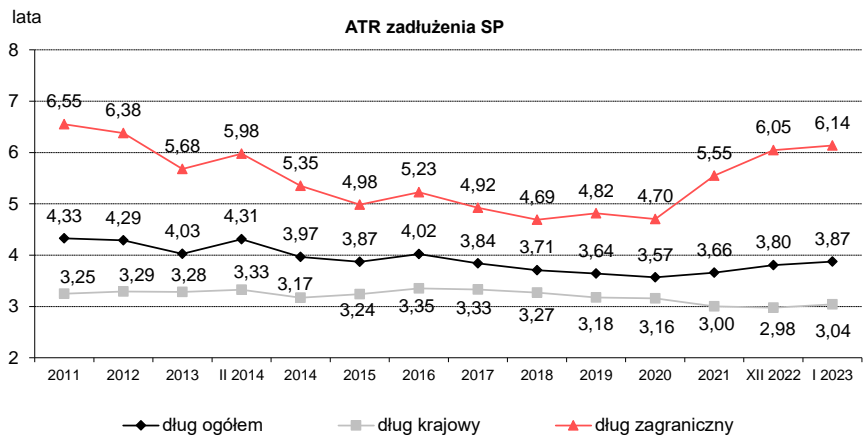
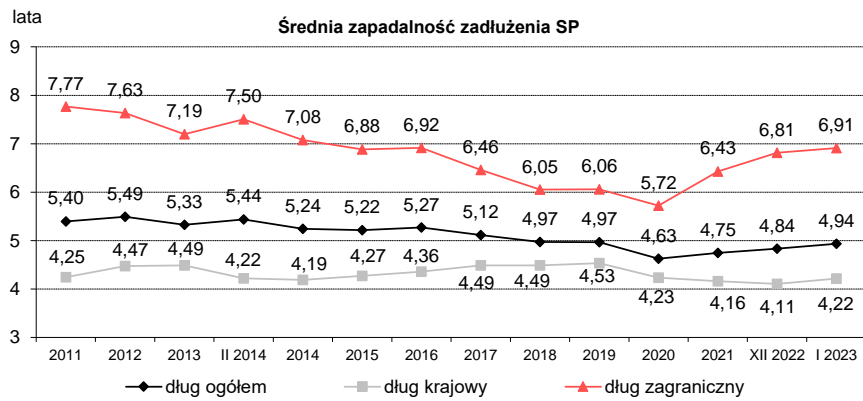
W styczniu 2023 r. duration długu SP wyniosło 3,31 roku (wzrost o 0,13 roku m/m) w wyniku wzrostu duration długu krajowego do poziomu 2,63 roku (o 0,12 roku m/m) oraz wzrostu duration długu zagranicznego do poziomu 5,15 roku (o 0,20 roku m/m). Poziom duration był głównie wynikiem kształtowania się ATR i zmian rentowności obligacji skarbowych.

Średnia zapadalność (ATM) i duration** portfela krajowych rynkowych SPW w posiadaniu poszczególnych inwestorów

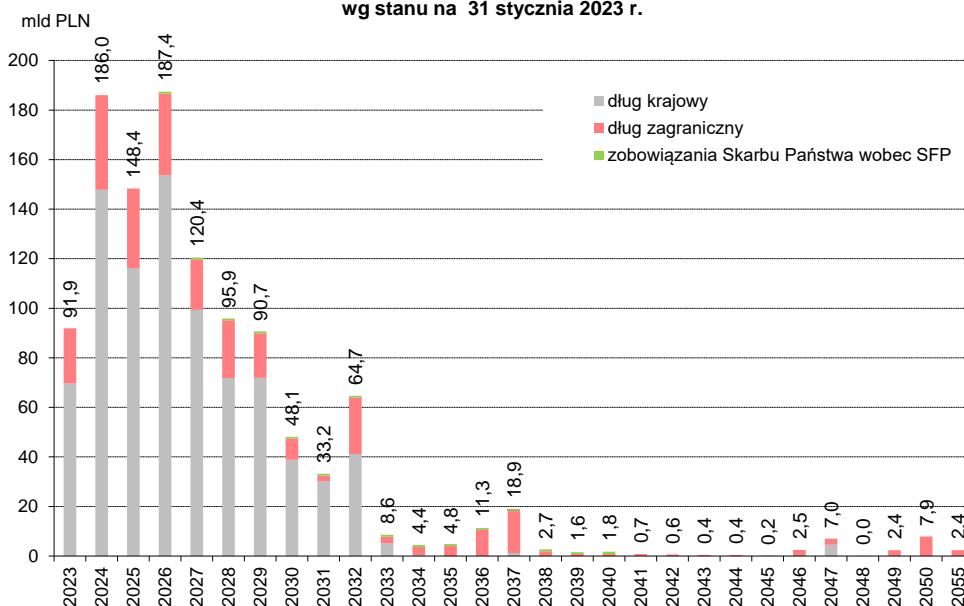
W styczniu 2023 r. ATM i duration portfela SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych wyniosło odpowiednio 4,97 roku (wzrost o 0,07 roku m/m) i 4,39 roku (wzrost o 0,12 roku m/m). W przypadku inwestorów pozabankowych ATM i duration portfela SPW wyniosło odpowiednio 4,23 roku (wzrost o 0,09 roku m/m) i 2,38 roku (wzrost o 0,09 roku m/m). Portfel SPW w posiadaniu banków osiągnął średnią zapadalność na poziomie 3,93 roku (wzrost o 0,12 roku m/m), a duration wyniosło 2,11 roku (wzrost o 0,05 roku m/m).

*) Parametry ryzyka liczone są dla długu rynkowego oraz kredytów i pożyczek zagranicznych

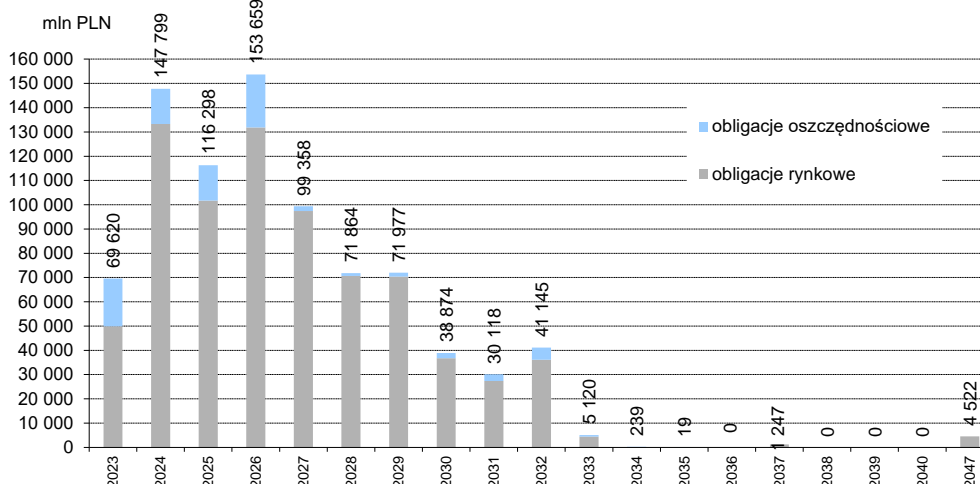
***) Duration dodatkowo nie uwzględnia obligacji indeksowanych

**Zapadalność zadłużenia Skarbu Państwa (skarbowe papiery wartościowe i kredyty)
wg stanu na 31 stycznia 2023 r.**

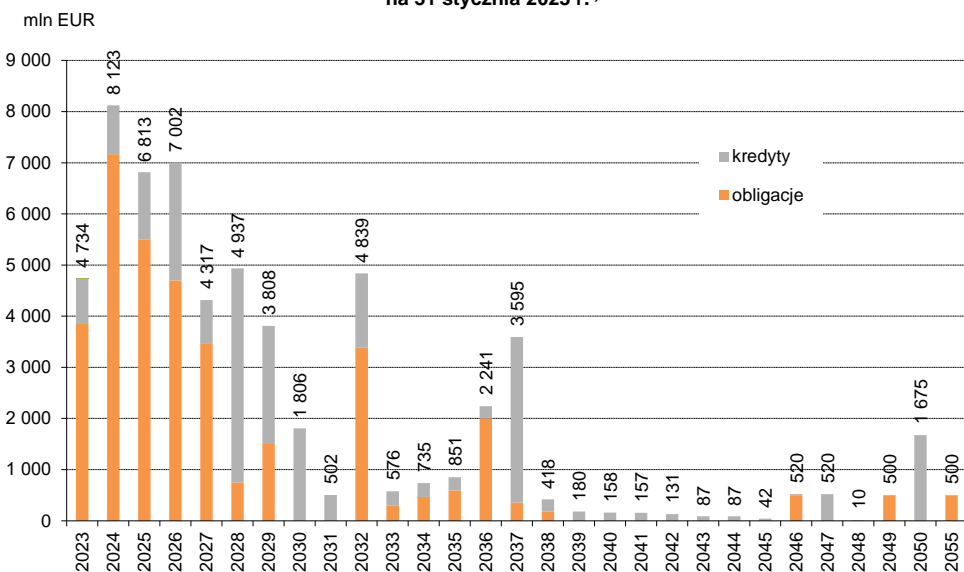

**Zapadalność zadłużenia krajowego w skarbowych papierach wartościowych wg stanu
na 31 stycznia 2023 r.')**

*) Dane nie uwzględniają części zadłużenia krajowego SP stanowiącego instrumenty krótkoterminowe: (a) o terminie zapadalności w 2023 r. – pozostały dług SP - głównie przyjęte depozyty o wartości 72.076 mln zł, (b) o terminie zapadalności w 2024 r. – przyjęte depozyty o wartości 30.0 mln zł, (c) zobowiązania wymagalne.

**Zapadalność zadłużenia zagranicznego (obligacje i kredyty) wg stanu
na 31 stycznia 2023 r.')**

Tablica 4. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2021	struktura XII 2021 w %	XII 2022	struktura XII 2022 w %	I 2023	struktura I 2023 w %	zmiana		zmiana	
							I 2023 – XII 2022		XII 2022 – XII 2021	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	1 138 034,2	100,0	1 238 466,0	100,0	1 205 865,8	100,0	-32 600,2	-2,6	100 431,9	8,8
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	872 681,7	76,7	949 781,4	76,7	923 965,7	76,6	-25 815,7	-2,7	77 099,7	8,8
1. Zadłużenie z tytułu SPW	813 612,6	71,5	862 871,3	69,7	851 859,5	70,6	-11 011,8	-1,3	49 258,7	6,1
1.1. Rynkowe SPW	756 754,7	66,5	778 271,8	62,8	765 685,9	63,5	-12 585,9	-1,6	21 517,1	2,8
oprocentowanie stałe - nieindeksowane	533 890,0	46,9	542 970,2	43,8	523 034,1	43,4	-19 936,1	-3,7	9 080,1	1,7
bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
obligacje OK	52 848,1	4,6	37 793,4	3,1	39 398,0	3,3	1 604,5	4,2	-15 054,7	-28,5
obligacje PS	186 271,3	16,4	192 511,7	15,5	170 302,1	14,1	-22 209,6	-11,5	6 240,4	3,4
obligacje DS	226 802,8	19,9	261 380,6	21,1	261 602,0	21,7	221,5	0,1	34 577,8	15,2
obligacje WS	67 967,9	6,0	51 284,5	4,1	51 731,9	4,3	447,5	0,9	-16 683,4	-24,5
oprocentowanie stałe - indeksowane	5 228,0	0,5	6 167,1	0,5	6 212,4	0,5	45,3	0,7	939,1	18,0
obligacje IZ	5 228,0	0,5	6 167,1	0,5	6 212,4	0,5	45,3	0,7	939,1	18,0
oprocentowanie zmienne	217 636,6	19,1	229 134,5	18,5	236 439,4	19,6	7 304,9	3,2	11 497,9	5,3
obligacje WZ	212 636,6	18,7	226 134,5	18,3	233 439,4	19,4	7 304,9	3,2	13 497,9	6,3
obligacje PP	5 000,0	0,4	3 000,0	0,2	3 000,0	0,2	0,0	0,0	-2 000,0	-40,0
1.2. Oszczędnościowe SPW	56 857,9	5,0	84 599,5	6,8	86 173,6	7,1	1 574,1	1,9	27 741,6	48,8
oprocentowanie stałe	12 424,7	1,1	3 190,0	0,3	3 047,0	0,3	-143,0	-4,5	-9 234,7	-74,3
obligacje OTS	5 630,1	0,5	243,6	0,0	241,8	0,0	-1,7	-0,7	-5 386,5	-95,7
obligacje POS	0,0	0,0	307,1	0,0	306,2	0,0	-0,9	-0,3	307,1	-
obligacje DOS	6 794,6	0,6	2 187,4	0,2	1 940,7	0,2	-246,7	-11,3	-4 607,2	-67,8
obligacje TOS	0,0	0,0	451,9	0,0	558,3	0,0	106,4	23,5	451,9	-
oprocentowanie zmienne	44 433,2	3,9	81 409,5	6,6	83 126,7	6,9	1 717,1	2,1	36 976,4	83,2
obligacje ROR	0,0	0,0	12 008,8	1,0	12 227,8	1,0	219,0	1,8	12 008,8	-
obligacje DOR	0,0	0,0	2 962,3	0,2	3 007,0	0,2	44,7	1,5	2 962,3	-
obligacje TOZ	464,2	0,0	879,4	0,1	855,6	0,1	-23,7	-2,7	415,2	89,4
obligacje COI	33 814,7	3,0	50 914,8	4,1	51 909,5	4,3	994,7	2,0	17 100,0	50,6
obligacje ROS	287,7	0,0	540,3	0,0	556,3	0,0	15,9	2,9	252,6	87,8
obligacje EDO	9 539,7	0,8	13 546,3	1,1	13 994,5	1,2	448,2	3,3	4 006,6	42,0
obligacje ROD	326,9	0,0	557,7	0,0	576,1	0,0	18,4	3,3	230,8	70,6
2. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	59 069,1	5,2	86 910,1	7,0	72 106,2	6,0	-14 803,9	-17,0	27 841,0	47,1
depozyty JSFP*	39 085,5	3,4	52 757,4	4,3	49 448,4	4,1	-3 309,0	-6,3	13 672,0	35,0
depozyty JSFG**	670,4	0,1	12 801,1	1,0	1 269,12	0,1	-11 532,0	-90,1	12 130,7	1 809,3
pozostałe depozyty***	7 791,1	0,7	9 738,9	0,8	9 776,01	0,8	37,1	0,4	1 947,9	25,0
zobowiązania wymagalne	10,2	0,0	101,5	0,0	101,5	0,0	0,0	0,0	91,3	893,2
pożyczka SP od JSFP****	11 504,3	1,0	11 504,3	0,9	11 504,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
inne	7,7	0,0	6,9	0,0	6,9	0,0	0,0	0,0	-0,8	-9,9
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	265 352,4	23,3	288 684,6	23,3	281 900,1	23,4	-6 784,5	-2,4	23 332,1	8,8
1. Zadłużenie z tytułu SPW	170 101,0	14,9	175 068,5	14,1	168 079,2	13,9	-6 989,3	-4,0	4 967,6	2,9
1.1. Rynkowe SPW	170 101,0	14,9	175 068,5	14,1	168 079,2	13,9	-6 989,3	-4,0	4 967,6	2,9
oprocentowanie stałe	170 101,0	14,9	175 068,5	14,1	168 079,2	13,9	-6 989,3	-4,0	4 967,6	2,9
EUR	125 319,9	11,0	127 659,1	10,3	121 112,9	10,0	-6 546,2	-5,1	2 339,2	1,9
USD	35 931,0	3,2	38 955,9	3,1	38 479,8	3,2	-476,1	-1,2	3 024,9	8,4
CHF	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
JPY	6 933,1	0,6	6 549,1	0,5	6 555,4	0,5	6,3	0,1	-384,0	-5,5
CNY	1 917,0	0,2	1 904,4	0,2	1 931,1	0,2	26,7	1,4	-12,6	-0,7
2. Kredyty i pożyczki zagraniczne	95 246,3	8,4	113 616,0	9,2	113 820,8	9,4	204,8	0,2	18 369,8	19,3
oprocentowanie stałe	65 763,5	5,8	85 816,5	6,9	86 000,5	7,1	184,0	0,2	20 053,0	30,5
EUR	65 763,5	5,8	85 816,5	6,9	86 000,5	7,1	184,0	0,2	20 053,0	30,5
oprocentowanie zmienne	29 482,8	2,6	27 799,5	2,2	27 820,3	2,3	20,8	0,1	-1 683,2	-5,7
EUR	29 482,8	2,6	27 799,5	2,2	27 820,3	2,3	20,8	0,1	-1 683,2	-5,7
3. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	5,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-5,2	-99,7

*) Depozyty przyjęte od JSFP posiadających osobowość prawną oraz depozyty sądowe od JSFP posiadających osobowość prawną.

**) Depozyty od jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych nienależących do SFP.

***) Depozyty sądowe i prokuratorskie od podmiotów spoza SFP i depozyty zabezpieczające wynikające z umów CSA.

****) Pożyczka Funduszu Solidarnościowego (FS) z Funduszu Rezerw Demograficznych (FRD), bez wpływu na państwową dług publiczny ze względu na eliminację wzajemnych zobowiązań JSFP.

Obligacje indeksowane o stałym i zmiennym oprocentowaniu:

IZ – obligacje rynkowe o stałym oprocentowaniu i nominalnie indeksowanym inflacją

WZ – obligacje rynkowe o zmiennym oprocentowaniu indeksowanym stopą WIBOR

PP – obligacje wyemitowane w formule *private placement*, o oprocentowaniu zmiennym indeksowanym stopą WIBOR

ROR – roczne obligacje oszczędnościowe o oprocentowaniu zmiennym indeksowanym stopą referencyjną NBP

DOR – 2-letnie obligacje oszczędnościowe o oprocentowaniu zmiennym indeksowanym stopą referencyjną NBP

TOZ – 3-letnie obligacje oszczędnościowe o zmiennym oprocentowaniu indeksowanym stopą WIBOR

TOS – 3-letnie obligacje oszczędnościowe o stałym oprocentowaniu

COI – 4-letnie obligacje oszczędnościowe o zmiennym oprocentowaniu indeksowanym inflacją

ROS – 6-letnie obligacje o zmiennym oprocentowaniu indeksowanym inflacją, przeznaczone dla beneficjentów programu 500+

EDO – 10-letnie obligacje oszczędnościowe o zmiennym oprocentowaniu indeksowanym inflacją

ROD – 12-letnie obligacje o zmiennym oprocentowaniu indeksowanym inflacją, przeznaczone dla beneficjentów programu 500+

Tablica 7. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln EUR (wg nominalu)

Wyszczególnienie	XII 2021	XII 2022	I 2023	zmiana		zmiana	
				I 2023 – XII 2022		XII 2022 – XII 2021	
				w mln EUR	w %	w mln EUR	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	247 431,0	264 070,9	256 082,3	-7 988,6	-3,0	8 651,3	3,5
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	189 738,2	202 516,4	196 216,9	-6 299,5	-3,1	6 478,7	3,4
1. Dług z tytułu SPW	176 895,4	183 985,0	180 904,1	-3 080,9	-1,7	4 008,8	2,3
1.1. Rynkowe SPW	164 533,3	165 946,4	162 604,0	-3 342,4	-2,0	-1 929,4	-1,2
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	164 533,3	165 946,4	162 604,0	-3 342,4	-2,0	-1 929,4	-1,2
1.2. Obligacje oszczędnościowe	12 362,0	18 038,7	18 300,2	261,5	1,4	5 938,1	48,0
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	12 842,8	18 531,3	15 312,8	-3 218,6	-17,4	2 470,0	19,2
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	57 692,8	61 554,5	59 865,4	-1 689,2	-2,7	2 172,5	3,8
1. Dług z tytułu SPW	36 983,3	37 328,8	35 693,9	-1 634,9	-4,4	-1 289,3	-3,5
2. Dług z tytułu kredytów i pożyczek	20 708,4	24 225,7	24 171,4	-54,3	-0,2	3 463,0	16,7
2.1. Bank Światowy	5 966,7	5 708,7	5 689,2	-19,5	-0,3	-277,5	-4,7
2.2. Europejski Bank Inwestycyjny	6 266,1	6 631,3	6 596,5	-34,8	-0,5	330,5	5,3
2.3. Bank Rozwoju Rady Europy	239,6	649,7	649,7	0,0	0,0	410,0	171,1
2.4. Unia Europejska (SURE)	8 236,0	11 236,0	11 236	0,0	0,0	3 000,0	36,4
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	1,1	0,0	0,0	0,0	-0,4	-1,1	-99,7
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (EUR/PLN)</i>	4,5994	4,6899	4,7089	0,0	0,4	0,1	2,4

Tablica 8. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln USD (wg nominalu)

Wyszczególnienie	XII 2021	XII 2022	I 2023	zmiana		zmiana	
				I 2023 – XII 2022		XII 2022 – XII 2021	
				w mln USD	w %	w mln USD	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	280 304,0	281 354,5	277 338,0	-4 016,4	-1,4	-2 965,9	-1,1
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	214 946,2	215 771,1	212 503,6	-3 267,5	-1,5	-2 442,6	-1,1
1. Dług z tytułu SPW	200 397,2	196 026,9	195 919,8	-107,1	-0,1	-4 477,3	-2,2
1.1. Rynkowe SPW	186 392,8	176 807,6	176 100,7	-706,9	-0,4	-10 292,1	-5,5
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	186 392,8	176 807,6	176 100,7	-706,9	-0,4	-10 292,1	-5,5
1.2. Obligacje oszczędnościowe	14 004,4	19 219,3	19 819,1	599,8	3,1	5 814,7	41,5
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	14 549,1	19 744,2	16 583,8	-3 160,4	-16,0	2 034,7	14,0
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	65 357,7	65 583,3	64 834,4	-748,9	-1,1	-523,3	-0,8
1. Dług z tytułu SPW	41 896,8	39 772,0	38 656,7	-1 115,4	-2,8	-3 240,1	-7,7
2. Dług z tytułu kredytów i pożyczek	23 459,7	25 811,3	26 177,7	366,5	1,4	2 718,1	11,6
2.1. Bank Światowy	6 759,4	6 082,4	6 161,4	79,1	1,3	-598,0	-8,8
2.2. Europejski Bank Inwestycyjny	7 098,6	7 065,3	7 144,1	78,8	1,1	45,5	0,6
2.3. Bank Rozwoju Rady Europy	271,5	692,2	703,6	11,4	1,6	432,1	159,2
2.4. Unia Europejska (SURE)	9 330,2	11 971,4	12 168,6	197,2	1,6	2 838,4	30,4
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	1,3	0,0	0,0	0,0	1,2	-1,3	-99,7
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (USD/PLN)</i>	4,0600	4,4018	4,3480	-0,1	-1,2	0,3	7,1

Ministerstwo Finansów
 Departament Długu Publicznego
 tel. +48 22 694 50 00
 sekretariat.dp@mf.gov.pl